

Financování udržitelného rozvoje se zapojením soukromého kapitálu

Ivan Voleš

Konzultant odboru legislativy, práva a analýz
Hospodářská komora České republiky

Černínský palác, 23. listopadu 2016

Výzvy současného světového vývoje

- Svět čelí v současnosti mnoha výzvám, které ohrožují náš budoucí vývoj
  - Válečné konflikty, rozpad tradičních států, terorismus = více jak 60 milionů uprchlíků, rostoucí migrační vlny
  - Ekonomická nestabilita, nepřekonané důsledky finanční krize
  - Nekontrolovaný růst populace, zejména v chudých rozvojových zemích
  - Klimatické změny na Zemi - vzrůstající počet přírodních katastrof dopadajících zejména na nejchudší státy
- Východiskem z této situace je soustředit veškeré zdroje na udržitelný rozvoj

Cíle udržitelného rozvoje

VS OSN v září 2015 schválilo 17 cílů a 165 dílčích úkolů udržitelného rozvoje

- Cíle pokrývají všechny aspekty rozvoje
- Univerzální platnost = všechny státy musí přispět k jejich dosažení dle svých možností
- Všichni aktéři se musí zapojit do jejich naplnění
- Vlády a mezinárodní rozvojové instituce musí zefektivnit rozvojovou pomoc
- Soukromý sektor musí sehrát klíčovou roli ve vytváření růstu a nových pracovních míst, ale musí zároveň zohledňovat cíle a dodržovat zásady rozvojové politiky,
- Role občanské společnosti spočívá v definování, monitorování a kontrole plnění cílů rozvoje a je v tomto ohledu nezastupitelná.

Finanční potřeby k naplnění cílů udržitelného rozvoje

Akční Agenda z Adis Abeby z července 2015 definovala zajištění financování SDG

- Odhadované potřeby financí podle OECD ročně

3,9 bil.
USD

- Z toho je však nepokryto

2,5 bil.
USD

- Disponibilní zdroje pro rozvoj:

Oficiální zdroje: úspory, penzijní fondy, pojištění, nadnárodní společnosti, státní státní fondy dosahují **215 bilionů USD**

Neoficiální zdroje: financování vojenských konfliktů, ilegální finanční převody, převody, peníze z kriminálních aktivit, korupce, šedá ekonomika ....????

Financování rozvojové spolupráce

Oficiální rozvojová pomoc (ODA)

- Vzrostla, ale nedosáhla závazku 0,7 % HNP
- Nemůže pokrýt všechny potřeby rozvoje
- Je nenahraditelná v boji proti chudobě v LDC, státech ve vojenských konfliktech nebo jimi ohrožených a pro zranitelnou populaci
- ODA musí být reformována, musí se do ní zapojit více nových nových partnerů (emerging countries)
- ODA musí být použita k dosažení většího zapojení soukromého sektoru do rozvoje (PPP, blending, multiplikátor soukromých investic)
- EU by měla splnit svůj závazek 0,7% HNP jako ODA a 15-20 20 % pro LDC

Rostoucí význam domácích zdrojů pro rozvoj

Význam domácích zdrojů veřejných i soukromých poroste

- Základním předpokladem zvýšení využití veřejných zdrojů je zlepšení veřejné správy a správná fiskální politika
- Je třeba mobilizovat nejen veřejné, ale i soukromé zdroje
- Soukromý sektor je tvůrcem růstu a nových pracovních míst
- Je třeba zastavit ilegální odtok finančních zdrojů z RZ
- Zlepšit daňovou správu a bojovat s korupcí
- Vyspělé země musí poskytnout konkrétní pomoc při zavádění správné daňové politiky
- Země s bohatými nerostnými zdroji musí začít využívat výnosy z výnosy z jejich těžby k diverzifikaci svých ekonomik, budování budování infrastruktury a sociálních služeb.

Úloha ostatních finančních zdrojů

Mobilizace zdrojů vyžaduje inovativní postupy a hledání nevhodnějších forem

- **Nástroje kombinující zdroje tzv. „blending“**
- Umožňuje kombinovat veřejné a soukromé zdroje v projektech projektech jako je infrastruktura, veřejné služby, kde je větší větší investiční riziko
- EU má již několikaleté zkušenosti – Nástroj pro Afriku a Nástroj Nástroj pro EPS – nový návrh na Evropský fond pro udržitelný rozvoj EFSD
- Nutnost eliminovat zneužití tohoto nástroje – soukromý investor investor realizuje zisky a stát pokrývá ztrátu

Přímé zahraniční investice - FDI

FDI představují obrovský potenciál rozvoje

- **Jak je zaměřit na udržitelný rozvoj?**
- Pouze 2 % FDI jdou do LDC
- Většina FDI v Africe jde do nevýrobního sektoru (finance, nemovitosti)
- Finanční toky z RZ – dividendy, transfery, únik daní je dvakrát dvakrát tak vysoký jako příliv FDI

Inovativní formy financování

■ Crowdfunding

- Je vhodný pro mikro podnikatele a pro malé a střední projekty.
- Jeho nedostatkem je dosud nejasná legislativa a daňové souvislosti

■ Charita, nadační fondy

- Je vhodná zejména v oblasti zdravotnictví, vzdělávání a sociálních projektech
- CSR (společenská odpovědnost firem) umožňuje zapojit do rozvojové pomoci velké nadnárodní společnosti (viz Zásady pro pro MNC)

■ Nové návrhy

- Leading Group for Innovative financing of development
- Radikální, ale málo reálné návrhy (rozvojová daň, zdanění letenek,

Financování MSP a jejich úloha v rozvoji

- **MSP jsou páteří všech ekonomik**
- Největší překážkou jejich přežití a rozvoje je přístup k financím financím
- Systém mikroúvěrů je nejlepší formou podpory vzniku a činnosti činnosti
- Spojení mikroúvěrů s mobilními sítěmi se osvědčilo i v afrických afrických podmínkách
- **Předávání zkušeností z rozvoje MSP**
- Rozvinuté země mají velké zkušenosti z podpory MSP a měly by by je systematicky předávat RZ
- Je potřeba podpořit asociace MSP v RZ – budování kapacit, školení, výměna zkušeností, dobrovolná pomoc
- Podpora podnikatelských misí, matchmakingových akcí.

Nový návrh EU na podporu investic do RZ

Hospodářský růst v RZ je nejnižší od roku 2003

- Zpomalil se růst zejména v Africe na dlouhodobě nejnižší úroveň úroveň
- Zhoršení chudoby, brání udržitelnému rozvoji a motivuje obyvatele k migraci
- **Zhoršení postavení nestabilních zemí**
  - Pouze 6 % FDI jde do nestabilních zemí (38,7 mlrd. USD)
  - Úroveň FDI na obyvatele je 5x nižší než ve stabilních zemích
  - Mají vyšší náklady na založení podniku (3x)
- **Evropská rada v červnu schválila Nový rámec pro partnerství se třetími zeměmi s cílem dosáhnout řešení kořenů problémů migrace povzbuzením investičních aktivit.**

Evropský plán vnějších investic

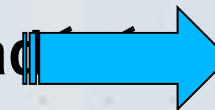
- **Evropská komise předložila návrh Evropského plánu vnějších investic**
- **Investice jako klíč k dosažení SDG odstranění kořenů neregulované migrace**
  - Inteligentní a udržitelné investice jako nástroj pro růst a tvorbu tvorbu pracovních míst
  - Přijímající země se mohou stát „emerging markets“, což prospěje i evropským podnikům a růstu v EU
  - EIP je zatím omezen na Afriku (Cotonou) a EPS (VP a Euromed)
  - Vychází ze zkušeností s tzv. Junckerovým plánem a EFSI

Evropský plán vnějších investic

Evropský fond udržitelného rozvoje EFSD (návrh nařízení EP a R)

- EIP má 3 pilíře – mobilizace investic, technická pomoc, strukturální reformy
- Mobilizace investic – EFSD, Záruka a Záruční fond EFSD
- EFSD – příspěvek 3,35 mlrd. EUR z rozpočtu EU a ERF vygeneruje veřejné a soukromé investice ve výši 44 mlrd. EUR a EUR a v případě doplnění od ČS a dalších institucí až 60 mlrd. mlrd. EUR.
- 3,35 mlrd. bude složeno z nové záruky EFSD 0,75 mld. a 2,6 mlrd. z nástrojů kombinujících zdroje pro Afriku a INS
- Vznikne jedno kontaktní místo pro investory k předkládání projektů a výzvy k jejich financování

Evropský plán vnějších investic

- Cílem EFSD je zapojit co nejvíce soukromé investory - rizika má pokrýt Záruka a na její financování se vytváří Záruční fond EFSD
- Komise čeká, že členské státy přispějí k Záruce a ZF
- Státy přispívající k posílení Záruky budou moci stanovit na jaký účel bude jejich příspěvek určen
- Posílení technické pomoci
  - Využití zkušeností s Evropským fondem pro strategické investice EFSI umožní zlepšit nabídku financovatelných projektů
  - Směřováno na odpovídající SDG - energie, voda, doprava, ICT, ŽP, sociální služby, HR, přístup financování pro MSP, podpora podnikání mladých a žen.

Děkuji za pozornost.

Hospodářská komora České republiky, Florentinum (recepce A), Na Florenci 2116/15, 110 00 Praha 1
T: 266 721 300, F: 266 721 690, E: office@komora.cz

